1902. V. évfolyam. Baja. vasárnap junius hó 8-án 23. szám.

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház. I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvétetnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számittatnak.

A testi fenyiték az iskolában.

(Folytatás és befejezés.)

A magam részéről nagyon szeretném ismerni azt a kis fiút, akinek a megfenyitése aproposjából lettünk mi „tanbetyár"-ok és akikre áll a mottó, hogy „*üsd vissza*". Szeretném ismerni modorát, erkölcseit akkor, amikor atyja jelen van és amikor atyja nincsen ott, amikor tanitója előtt ül és akkor amikor más, tudomása szerint is ideiglenes tanitó foglalkozik vele, amikor játszik és amikor uzsonnáját eszi az iskolában, mert bár fiatal tanitó vagyok, tudok olyan példákat mondani az én gyakorlatomból, amelynek hallatára a laikusnak eláll a szeme-szája és ezen példák mind annak az illusztrálására valók, hogy bebizonyitsák, miszerint a gyermekben sokszor olyan szinész lakik, hogy szégyenbe hozza a hivatásos müvészeket. Nem akarom azt az úrficskát meggyanusitani, hogy ő is a tettetők, a szinjátszók közé tartozik, de szeretném megismerni és kiismerni, hogy véleményt alkothassak magamnak róla és megmondhassam, rászolgálhatott-e az amice arra, hogy megfenyittessék — vagy nem? De csak az amice és csakis abban az esetben, mert nem akarok a gáncsolt hibába esni és generalizálni ott, ahol nem szabad. Már pedig az én véleményem nem az, hogy a testi fenyiték alkalmazása szükséges, az sem a véleményem, hogy a testi fenyitéket nem szabad alkalmazni, hanem igenis hiszem és vallom, hogy vannak olyan fiugyermekek, akiket csakis testi fenyitékkel lehet megzabolázni. Ebből önként következik, hogy a testi fenyiték alkalmazása nem a tanitótól, hanem a tanulótól függ. Ezen állitásomat rögtön be is fogom bizonyitani először átalánosan, azután részletesen és fel fogok sorolni példákat is igazaim megerősitésére.

Amikor a szülő a gyermekét iskolába iratja és a tanitó elé küldi, a tanitóra hallgatag a kötelességek egész raját rakja, amelyeket a tanitó el is fogad, készséggel fogadja el, mert amikor e pályára készült, már megbarátkozott a kötelességeivel. Ezen kötelességek legkisebb része a tanitás, a szellem kimüvelése és jóval többet tesznek ki azon kötelességek, melyeknek mint a szülők helyettese, megfelel. Neki kell ügyelni, hogy a gyermek meg ne fázzék, meg ne hüljön az iskolában, testi épségét veszély ne fenyegesse, ne legyen az iskolaszobában füst, por, piszok stb. stb. és még számtalan más dolog. De ügyelni kell arra is, hogy az iskolában meg legyen a külső rend, mert rend nélkül tanitani képtelen és hogy a rendhez alkalmazkodjék minden gyermek, tekintet nélkül arra, hogy ki fiának, mert ha kivételeket statuál, oda a tekintélye és nem tanitó. Ezen rend fentartásánál a tanitó sokszor jut abba a kényszerhelyzetbe, hogy büntetnie kell, fenyitenie kell, de vannak szülők és vannak ujságirók, akik arra az álláspontra helyezkednek, hogy a szülők helyett a kötelességeket teljesitenie a tanitónak kell, de a szülőknek jogait neki gyakorolnia nem szabad. Nem fonák helyzet ez? Nem képtelenség ez? Bizonynyal képtelenség még ott is, ahol a szüle azzal argumentál, hogy ő maga sem üti meg gyermekét, mert ez még nem azt bizonyitja, hogy a gyermek a fenyitéket meg nem érdemli, hanem bizonyithatja azt, hogy a szülő majomszeretettel ragaszkodik gyermekéhez és nem látja hibáit.

Mintha hallanám az ellentmondást, hogy a tanitónak sok más büntető eszköz áll rendelkezésére pl. a növendékre való nézés, az intés, figyelmeztetés, dorgálás, ott marasztás stb. Egészen bizonyos, hogy a gyermekek legnagyobb részénél teljesen elegendő fegyelmező eszközök ezek, amelyekkel a tanitó nagy sikereket ér el. De föltétlen bizonyosság, hogy vannak gyermekek, akiket otthon úgy neveltek, hogy nekik csakis a testi fenyiték imponál. Már most gondolja el a szives olvasó a tanitó azon naivitását, hogy ő prédikációt tart egy olyan fiúnak, akit rászoktattak, hogy hibáiért verést kap. Magam láttam, hogy a fiú elhagyván a tanitóját, visszamenvén helyére majdnem eldült nevettében. Ezzel a tényével pedig ártott nemcsak magának, hanem a tanitó tekintélyének, amelynek fenn kell állni minden körülmények közt. A testi fenyitéket akkor vitték be az iskolába, amikor a szülők otthon tudatára ébredtek annak, hogy a testi fenyiték alkalmazása a legkönnyebb fegyelmező eszköz, mert ezzel rászoktatták gyermekeiket a verésre és rákényszeritik a tanitót, hogy folytassa ezt. És hiába prédikálnak arról, hogy a XX. században nem szabadütni, mert, ha gazdasági viszonyaink meg nem javulnak, ha a szülők nem foglalkozhatnak többet gyermekeikkel, ha még több időt töltenek el a gyermekek felügyelet nélkül, úgy még féktelenebbek lesznek és még kevésbbé lehet őket megzabolázni.

Mert ijesztő módon terjed a romlottság. Ma már találunk 8—9 éves fiút, aki az utczán a kofától, a boltokban lop és a lopottat értékesiti és teszi ezt addig, mig kemény büntetést nem kap. Vannak 6—7 éves gyermekek, akik napról-napra délelőtt és délután visszaosonnak az iskolába, hogy kikutassák a padokat és amit érnek, el is visznek. Vannak apró gyermekek, akik olyan trágár kifejezést használnak, hogy férfitanitó is elpirul hallatára. Már pedig az olyan tanulók, akik ilyen dolgokat követnek el, azok a romlottság oly fokán állanak, hogy náluk a szó alig használ. Nagyobb fiúknál nem ritkaság a tanitóval való feleselés és a renitenczia, amin nem csodálkozunk, hisz a 12—14 éves fiú ujságot olvas és benne találja a világraszóló „üsd visszá"-t, vagy pedig hallja az édes apa szentencziáját, hogy a „botnak két vége van." Volt már tanitványom, akitől nem voltam képes egy igaz szót kihozni, pedig 6 éves leány volt az istenadta és volt olyan fiú tanitványom, akit kiszólitottam, hogy uzsonnát adjak neki és a fiú úgy sirt, hogy az iskolaházat fellármázta. Tette pedig azért, mert csinyt követett el, amit nem láttam és lármázott, hogy kisebb legyen a büntetés.

Sokszor hangoztatják bizonyos ujságiró urak, hogy nem szabad a gyermeket megütni, mert kipusztitják belőle az önérzetet. Hát én őszintén bevallom, hogy nem hiszek abban, miszerint volna az olyan gyermekben önérzet, amelyik gyermek lop, hazudik, féktelenkedik. Nem is fér össze a lopás és hazudozás fogalmával az önérzet fogalma. Vannak önérzetes gyermekek, a népiskolában sajnos csak csekély számban, akiket nem kell fegyelmezni, vagy ha nagy ritkán kénytelen a tanitó beavatkozni, az nem szoritkozik többre, mint egy-egy szóra, egy pillantásra. Azonban a gyermekek nagy része oly nehezen fegyelmezhető, hogy a tanitónak teljes paedagogiai tudására, egyéni tapintatára van szüksége, hogy boldogulhasson és bizvást mondhatjuk, hogy azok, akik a tanitókat az ujságokban kritizálják, nem tudnának megállni a népiskola bármely osztályában 50—60 tanuló előtt egy fél napig sem.

A magam részéről nem is tudnék számukra nagyobb büntetést, mint betenni őket az iskolába, hogy ott fegyelmezzenek. Akkor majd megtanulják megismerni a tanitót, az iskolát és a gyermekeket. De nem a maguk gyermekét, hanem a gyermekeket egyátalán és ha jól kitanulmányozták, akkor majd más véleménynyel lesznek a tanitóról és az iskoláról és más tenorból fognak róla irni.

Mert az utóbbi időkben szörnyen divatba jött az iskola és alig mulik el hét, hogy ne jönnének a hivatlan, kéretlen tanácsok, mintha mindenki az iskolán akarná megpróbálni a borotváló — pardon az iró képességét. Egy nap arról tárgyalnak, hogy az évharmadot tegyék el karácsonytól, mert a rossz bizonyitvány elrontja a szent karácsony ünnepet, mintha a hanyag nebuló megérdemelné a kellemes ünnepet. Másik nap arról irnak, hogy a vakáczió legyen augusztus és szeptemberben, mert a julius túlságos meleg és nem lehet jól mulatni, de a szeptember már „töszi." Nem tudja a czikkező úr, hogy a szünet azért van a legnagyobb melegben, mert akkor nem lehet a forróság miatt nagy tömegeket zárt helyen tartani és az uj terv szerint 3 hónap lenne a vakáczió. Van olyan czikkező, aki azt akarja — és helyesen akarja — hogy az iskola vigye kirándulásra a gyermekeket, a másik pedig sokalja a kirándulásokat és attól fél, hogy keveset fognak tanulni. Söt a közelmultban arról is tárgyaltak, hogy a tanitó ne adhasson osztályzatot egymaga, mert nem pártatlan. Ime ilyent is megélünk, hogy nem tartanak elég karakteresnek arra, hogy igazságot tegyünk, de arra jók vagyunk, hogy egész életünket másoknak áldozzuk fel. Valóban ezer szerencse, hogy a tanügyi hatóságok nem tartják az iskolát „Versuchs-Kaninchen"-nek és nem ülnek fel minden czikkezőcskének, mert akkor napról-napra egymással homlokegyenest ellenkező rendeleteket kellene kiadni.

Mindazokból, amiket itt elmondtam, önként következik, hogy igenis szükség van a népiskolában a testi fenyitékre és ezt a szükségletet nem a tanitó, hanem a tanitvány szabja meg. Azonban a testi fenyitéket csakis sulyos erkölcsi vétségeknél szabad használni és hanyagság vagy rendetlenség megbüntetésére soha sem.

Lengyel Manó
tanitó.

A „V. H. O. Sz." közgyüléséről.

(Budapesten, 1902. junius 1.)

Közel száz fönyi zsurnaliszta, a vidéki ujságirás korifeusai közül sokan — találkát adtak egymásnak folyó hó elsején a magyar metropolisban, hogy szóvá tegyék ügyes-bajos dolgaikat és demonstrálják a vidéki hirlapirók immár kétségbevonhatatlanul nagy és tisztes táborának jogait és súlyát a magyar hirlapirás világában.

A vidéki hirlapirók érdemes testülete, a *Vidéki Hirlapirók Országos Szövetsége* vasárnap tartotta rendes évi közgyülését Budapesten, a Pan-

nonia-fogadó külön termében, ahol a vidéki sajtó tömérdek képviselője gyült egybe ez alkalomra. A napirend legnevezetesebb tárgya az volt, hogy a szövetség felosztlatta saját nyugdíjalapját és ezáltal 107.000 koronára rúgó összes vagyonát a segélyalapban összpontosította. Nagy segítségére volt ebben a szövetségnek a *Magyarországi Hirlapirók Nyugdíjintézete*, mely a legelőzékenyebb módon késznek nyilatkozott a szövetség nyugdíjintézeti tagjainak átvételére, amit a közgyülés nagy hálával fogadott.

Kulinyi Zsigmond szövetségi elnök elnöklete alatt megjelentek a közgyülésen a többek közt: *Szávay* Gyula és *Barát* Ármin alelnökök, *Palócz* László titkár. *Tömörkény* István pénztáros, továbbá az igazgatóság közül: *Benedek* Árpád (Arad), *Békefi* Antal (Szeged), *Bánfalvi* Lajos (Szentes), *dr. Brájjer* Lajos (Nagy-Becskerek), *Endrey* Gyula (Hódmezővásárhely), *Halász* Lajos (Nagyvárad), *Heggy* Jenő (Fiume), *Kisteleki* Ede (Szeged), *Lenkei* Lajos (Pécs), *dr. Milkó* Izidor (Szabadka), *Rábel* László (Sopron), *dr. Sötét* Sándor (Eger), *Ujlaki* Antal (Szeged), ezenkivül még számosan az ország minden részéből.

Városunkból: *Dr. Lemberger* Ármin lapunk felelős szerkesztője, *Spitzer* Zoltán hirlapiró és *Fodor* Károly a „Bajai Friss Ujság" szerkesztője voltak jelen a közgyülésen.

Kulinyi Zsigmond hosszabb beszéddel nyitotta meg a közgyülést s utalván a napirenden levő fontos tárgyakra, behatóan szólt a vidéki hirlapirók sulyos anyagi helyzetéről, mely szerinte a mindenütt elszaporodó krajczáros ujságok versenyében leli egyik főokát. Ezen ugynevezett hirlapoknál a kontároknak egész légiója nyer alkalmazást, mig a hivatásos és képzett ujságiró állás és kenyér nélkül marad. Olaszországban épp most törvényt csinálnak az ujságirók és kiadók közti viszony rendezéséről, nálunk ilyen törvényhozói beavatkozást hiába várnánk. Annál inkább kötelessége az ujságiróknak a testületi összetartás és a saját segélyalapjaiknak támogatása, gyarapitása. Mindkét irányban sok a kivánni való. Pedig ha az ujságirók kölcsönösen meg nem becsülik egymást, egymáshoz tisztelettel, szeretettel nem közelednek a külvilág mindig késznek látszik arra, hogy intencióikat meggyanusitsa. Kéri a tagokat hogy tömörüljenek pártkülömbségre való tekintet nélkül. (Tetszés.) A szövetség vezetői jogos önérzettel mondhatják, hogy sikeresen működtek. A szövetség működését az ország közvéleménye rokonszenvvel kiséri, a vidéki hirlapiroi kar erkölcsi érdekei a szövetségnél erős támaszra lelnek. Segélyalapunk áldásosan működik és már sok önhibáján kivül szükségbe jutott kartárs helyzetét enyhitette.

A zárszámadásokat és a költségvetést *Palócz* titkár előterjesztése alapján a közgyülés vita nélkül elfogadta. A bevételek 24.951 koronával, a kiadások 4926 koronával vannak előirányozva; a 20,025 korona fölösleget a segélyalap növelésére fordítják.

A berni nemzetközi sajtókongresszuson a szövetséget, mint delegátusok Szávay Gyula alelnök és dr. Brájjer Lajos igazgatósági tag fogják képviselni, azonkivül részt vesznek Hegyi Jenő és dr. Király Péter. A szövetség által alapitott évi 500 koronás hirlapiroi utazási ösztöndijat ez idén Szigethy Vilmos szegedi hirlapiró kapta, aki épp most van uton Olaszországba. Benedek Árpád inditványára a szövetség megkéri a közoktatásügyi miniisztert, hogy hirlapirók számára is tüzzön ki utazási és tanulmányozási ösztöndijakat. Ezután rátért a közgyülés a nyugdijintézet ügyére. A szövetség 4000 koronával belép az országos nyugdijintézet alapitó tagjai közé és az alapszabályok értelmében az igazgatóságba mint képviselőjét, Barát Ármin alelnököt küldi ki. Dr. Fekete Ignácz, az országos nyugdijintézet titkára szóval is kifejtette az intezetnek a szövetséggel szemben elfoglalt kollegiális és előzékeny álláspontját.

Spitzer Zoltán bajai hirlapirótársunknak fölötte aktuális és tetszéssel fogadott inditványa következett ezután, melyet indokolásával együtt alább egész terjedelmében közlünk. Inditványára a szövetség megkéri az összes budapesti szerkesztőségeket, hogy tudósitónak és levelezőnek csak szövetségi tagot alkalmazzanak. Az elnök zárszavaival a közgyülés közel harmadfélórai tanácskozás után véget ért. A közgyülést megelőzőleg az igazgatóság ülésezett. Husz uj tagot vettek fel és segélyre szorult kollegáknak közel 400 korona segélyt szavaztak meg.

Spitzer Zoltánnak a közgyülés által *egyhangúlag elfogadott* inditványa a következő volt:

1. Mondja ki a „V. H. O. Sz." 1902. évi rendes közgyülése, miszerint a magyar ujságirásnak az avatatlan elemek okozta kontárkodástól és ezen kontárkodás szülte diszkreditálástól való megóvása immár elodázhatatlan és sürgős szükségesség.

2. Határozza el a közgyülés, hogy ezen ügyben, s illetve az e téren lábrakapott visszás állapotok meggátlása érdekében fölir az összes fővárosi és vidéki napilapokhoz, miszerint vidéki levelezőik és laptudósitóik megválasztásában legyenek méltányos tekintettel a „V. O. H. Sz." tagjaira, ezen hivatásuknál fogva bizonyára hitelt érdemlő és megbizható hirlapirókra.

3. Mondja ki végül a közgyülés, hogy a „Vidéki Hirlapirók Orsz. Szövetsége" — a fővárosi napilapok megkeresésére készséggel fog ajánlani — saját kebeléből — a vidéki hirszolgáltatásra megbizható referenseket, hogy ilyenformán az óhajtott kettős czél: *a magyar ujságirás jó hitele és a vidéki ujságiróknak pártolásra nagyon is ráutalt anyagi helyzete előmozditassék.*

Megokolás.

Egy idealis czélokra szövetkezett testületnek az a hivatása, hogy újabb meg újabb eszméket vetve föl, azoknak lehető megvalósitására mindent megtegyen. Mi természetesebb, mint az, hogy a *Vidéki Hirlapirók Országos Szövetsége* — már tagjainak szellemi természete folytán — annyi uj ideát hoz felszinre, hogy ha azoknak realizálására törekszünk, nem csodálatos, ha idő alig jut a már meglevő állapotok javitására.

A meglevő és javitandó állapotok egyike: a vidéki levelezők kérdése.

Illusztris testületünknek egy perczig sem volna szabad tovább tűrnie, hogy a vidékről való hirszolgálat majdnem négyötöd részben (keveset mondottam) teljesen avatatlan, az irás elemi követelményeivel hadilábon álló, de legalább is hivatástalan emberek kénye-kedvére legyen bizva.

Számba sem véve egyelőre azt az alig elmellőzhető körülményt, hogy bár krajczáronként, de összegében mégis pár ezer forint jut olyan emberek kezébe, a kiknek az irás sem talentum, sem helyzet dolgában hivatásuk nem volt, nem lehet és sohasem lesz, vagy világosabban szólva: minden jogczim nélkül belekontárkodnak a hivatásos hirlapirók mesterségébe és őket, — a kik tudvalevőleg nem igen rendelkeznek milliókkal, sőt néha a mindennapi kenyérrel is alig, — megkárositják, noha épenséggel nincsenek rászorulva arra a pár forintra, a mit éven át összekaczáznak . . . mondom, eltekintve a dolognak anyagilag siralmas oldalától, lássuk csak első sorban azt, mennyi fölös munkát okoznak ezek az „ugynevezett" levelező urak?

Ha laikusoknak szólanék, szükségesnek vélném néhány konkrét példa felsorolását. De Önök, Uraim, praxisból tudhatják: micsoda furcsa helyzeteket okoznak az obscurus tudósitók.

Először is: hirlapiroi szempontból nem függetlenek. Mint a nagyközönségnek tagjai, nem lehetnek annak igaz birái. — Semmi szüksége sincs ugyan rá egy tudósitónak, hogy — mondjuk egy öngyilkosság hirének keretében phrasisokkal és közhelyekkel philosopháljon; de megteszik, kérem alásan, — megteszik. Ha nem tetszett neki a boldogtalan öngyilkos, lehúzza ezt és barátait. Ha tetszett neki: quasi szentté avatja.

Mi szükség erre?

Igaz, a legtöbb lap alaposan megfésüli az ilyen ákom-bákomokat; de hát a hol erre nincs idő? . . . Micsoda gyönyör azután felelős szerkesztőnek lenni, mikor harmincz levél érkezik be egyszerre — és harmincz ember nem akar mást, mint legalább is vezérczikkben mutogatni az ő álláspontját.

És jönnek a förmedvények. Czáfolatok. Nyilterek.

Meg aztán minő pokoli fáradság az: a tudósitást intelligens formába gyúrni át!?

Van úgy megirt tudósitás, hogy könnyebb megirni három vezérczikket, mint abból kisilabizálni azt, a mi a lapba való. — Ne feledjük, Uraim, hogy ezek az obscurus tudósitók többnyire félreismert poéták. És Önök, azt hiszem tudják, hogy a végrehajtónál egy kellemetlenebb lény van a világon és ez: a füzfapoéta. — Szereti a nyomtatott betüt. És egy koresmai nyaklevesből zendülést farag, hogy litteratus készségeit fitogtassa.

Egy vidéki „ugynevezett" tudositó politikailag sem lehet független.

Az Önök fantáziájára és közvetlen tapasztalataira bizom, Uraim, hogy az unalmas huzavonáknak és gyakran a feszélyezett helyzeteknek micsoda kényelmetlen lánczolata keletkezik az ilyen esetekben.

De biráljuk csak őket tehetség dolgában!

Hát Uraim, az bizonyos, hogy valaki egy tudósitást megirhasson, nem kell hozzá a Shakspere zsenialitása. Szóval ahhoz, hogy tudósitást irjunk, nem kell irói talentum.

De ne feledjük, hogy társadalom filosofiai igazság az, hogy a legtöbb ember hét fokkal dolgozik alább, mint a milyen fokon az esze, a tanultsága megfelelne. Nemde, Uraim, a diplomás mérnök százszor annyit tud, mint a mennyit megkövetel tőle a hivatal. A mit naponta dolgozik s elvégez, azt akár négy gimnázium után tudhatja. Praktikus szempontból tehát hiába tanulta a műegyetemét.

Ez igy van minden foglalkozási ágon. Roszszul van ez igy és nagyon igazságtalanul, de igy van, mert igy rendezkedett be a társadalom.

Már most kérdem én: miért legyen épen a hirlapirás az a pálya, a mely a mellett, hogy alig képes eltartani belső munkatársait, hét fokkal ismét alább dolgoztat és javadalmaz, — miért legyen a hirlapiroi pályának egy furcsa kinövése, a hol olykor hülye emberek megkeresnek annyit, a mennyit egy tehetséges ember nem keres meg soha.

Vagyis: ha tehetséges embereket kivánunk tudósitóknak, ezzel nem azt mondjuk, hogy a tudósitáshoz talentum kell, de igenis azt, hogy bármi úton támogassuk anyagilag azokat, a kik észbelileg mégis csak közelebb állnak egy ujság niveaujához, mint mások, akiknek van állásuk: tanitóság, irnokság, meg micsoda, a kik tehát valósággal Krözusok a tengődő vidéki hirlapirókhoz képest.

Mikor a vidéki hirszolgálatról szólunk, — első sorban és természetesen a fővárosi napilapokra czélozunk.

Hiszen régi, elvitázhatatlan igazság immár, hogy a fővárosi sajtó lenézi a vidékit. — Azt hiszem, annak legfőbb oka az, hogy a vidéki hirlapirást pusztán tudósitóiból ismerik odafönn és nem a hirlapokból.

Kollegiális kötelessége a fővárosi sajtónak, hogy tudósitásait — a saját érdekében is — olyan emberektől szerezze be, a kik a vidéken, mint hivatásszerü ujságirók működnek. Nagyot lenditene ez a vidéki hirlapirók szorult helyzetén, de a fővárosi sajtó saját magának is csak hasznát látná benne, ha megbizható referensek — hozzáértőleg küldenék be a tudósitást, úgy — hogy azzal már egyéb dolga sincs, csak éppen a mettőrnek meg a szedőknek.

Mindezek a fölötte méltánylandó okok késztettek engem a szóban forgó inditványomnak előterjesztésére.

Nyári mulatság.

Káprázatosan fényes és igy természetesen minden izében sikerült mulatságot rendezett a *bajai I. kath. nőegylet* f. hó 1-én a bajai czéllövész társulat kertjében. Baja város közönsége, valóban *„tout Baja"* adott magának kint találkozót, hogy köszöntve a mostoha tavasz után következő verőfényes nyarat, hogy a szabadban töltvén egy délutánt és éjjelt, áldozzon a jótékonyság szent oltárán.

Már korán délután tömegesen vonultak ki a hölgyek és urak úgy, hogy 5 óra felé hangos volt a lőkert minden zuga. Fiatal, szép leányok, mosolygós asszonyok elfoglalták helyeiket és tűzzel kinálták az enni, inni, szivni és dobálni valókat, meg az anzix kártyákat, melyekkel a nemzetközi világposta utján üzték a tréfát. És erősen fogyott a sok sütemény, édesség, szivar, fagylalt, bor, sör, a confetti és — az anzix. A fő fő postamester alig győzte a posztkiszlit üritgetni, a postás kisasszonyok pedig buzgón hordták ki azoknak, akiknek küldték és akik gondosan számlálgatták, hogy ki kapja a legtöbbet. A délutáni órákban erősen működött a confetti. A hölgyek frizurái, a ruhák ránczai hamarosan megteltek az apró, színes papirkákkal, amelyekkel olyan jól esik kellemetlenkedni és amely kellemetlenkedésért senki sem haragszik meg. Volt díjtekézés hölgyeknek és uraknak és volt pajzán jókedv. Meglátszott a hölgyeken és urakon, hogy szivből, igazán örülnek az első verőfényes, meleg nyári vasárnapnak.

Az esti mulatságot mozsárágyukkal vezették be. A társaság vacsorához látott és a konyha csak úgy ontotta magából a jó falatokat. Később táncra kerekedett a fiatalság, az öregek pedig leültek, hogy ősi bácskai módra quaterkázzanak a lombok alatt. Derekas munkát végeztek, mert 11 óra felé, már csak ázsióval kaptak bort, fogytán lévén a készlet. Éjfélkor kihirdették a győzteseket és kiosztották a dijakat. A legtöbb anzixot *Hübner* Józsefné kapta és ezért emléktárgy járt. A díjtekezésnél nyertesek voltak a hölgyek közül: *Allaga* Istvánné I. díj; *Bubonyi* Lajosné II. díj; *Dr. Koller* Imréné III. díj; *Dr. Nicolausz* Béláné IV. díj. A férfiak közül: *Fuchs* Vilmos I. díj; *Hesser* Andor II. díj; *Gajdos* Károly III. díj: *Somogyi* Gyula IV. díj. És folyt a táncz a teremben czigánymuzsikánál és folyt a bor, a kertben tambura zene mellett reggelig és még akkor sem akart véget érni.

Hiszszük, hogy az anyagi jövedelem fényes volt, olyan fényes, mint az erkölcsi, olyan, amilyent a nőegylet tisztikara és a buzgó elárusitónők *Dr. Hegedüs* Aladárné elnöknővel az élén, a ki fáradságot nem ismerő buzgalommal és lekötelező szeretetreméltósággal mindenhol elöl járt és a kinek figyelme mindenre kiterjedt, — méltán meg is érdemelt. Mert óriási munkát végeztek az egylet lelkes elnöke, derék tisztviselői és a rendező hölgyek diszes sorozata egyenként és összesen, amidőn fáradhatlanul és lebilincselő nyájassággal látták el teendőiket ugy az árusitó bódékban, mint a közönség soraiban és a pénztárnál Isten és a jótékonyság szent nevében.

A ki ott volt, örömmel gondol a szép estére és hiszszük, hogy évről-évre meg lesz a sikere e mulatságnak, ha a jövőben is ilyen buzgó és avatott kezek fognak érdekében buzgólkodni.

Lengyel Manó.

Helybeli és vidéki hírek.

CSÁSZKA GYÖRGY ÉRSEK BAJÁN.

Főtisztelendő *Császka György* kalocsai és bácsi érsek úr Ő Nagyméltósága — a mint lapunk mult számában megirtuk — e hó 10-én d. u. 4 órakor érkezik városunkba a bérmálás szentségének feladása végett. Baja város közönsége fényes ünnepi fogadtatásban részesiti az agg főpásztort és lapunk is örömmel és szeretettel üdvözli az egyház felkent főpapját, az áldott szivü, nemes érzelmü egyházfőt, ki a szeretet vallásának igéit oly fennköltt módon igyekezik a gyakorlati életben is megvalósitani — körünkben. — Isten áldása kisérje Császka György érsek úr Ő Nagyméltóságát!

A fogadtatás alkalmából *Dr. Hegedűs Aladár* polgármester a következő falragaszt bocsájtotta ki:

Főtisztelendő Császka György kalocsai és bácsi érsek ur Ő Nagyméltósága a bérmálás szentségének feladása végett folyó hó 10-én délután 4 órai vonattal városunkba érkezik.

A városi tanács elhatározta, hogy Ő Nagyméltósága egyházi és társadalmi magas állásához méltó ünnepélyességgel fogadtassék a város részéről.

Ennélfogva felkérjük Baja város közönségét:

1-ször, hogy Ő Nagyméltósága megérkezése napján, elutaztáig, bezárólag f. hó 12-éig házaikat lobogókkal feldiszitení;

2. hogy a folyó 10-én, kedden délután 4 órakor érkező vonathoz ő nagyméltósága fogadtatására minél nagyobb számban megjelenni;

3. hogy a báró Eötvös József-, a Zárda- és Haynald-utczai, ugy a főtéri- és gróf Zichy Bódogtéri háztulajdonosok f. hó 11-én, szerdán este 8 órakor házaikat kivilágitani s általában a város közönsége ugyanakkor a főtérről a plébánia-térig lampionokkal rendezendő menetben résztvenni:

4. hogy folyó hó 12-én, csütörtökön elutazásakor ő nagyméltóságát a délután 1 óra 15 perczkor induló vonathoz mennél többen elkisérni s ily módon egyrészt a magas egyházfő iránt nyilvánuló tiszteletnek, másrészt a jótéteményeiben kifogyhatlan nemesszivü emberbarát iránt tartozó hálás elismerésnek osztály- és felekezeti különbség nélkül kifejezést adni sziveskedjenek.

A részletes programm pótlólag közzétetni fog.*)

A lampionmenetre való gyülekezés helyéül a Szent-Háromság tere tüzetett ki s ott fognak a lampionok is kiosztatni.

Baján, 1902. évi junius hó 2-án.

Dr. Hegedűs Aladár
polgármester,
mint a rendező-bizottság elnöke.

*) A részletes programm mai számunkhoz van csatolva.

József főherczeg Baján. *József főherczeg* f. hó 12-én, az esti ½7-kor Zombor felől jövő vonattal érkezik városunkba *báró Vécsey István* cs. kir. kamarás, százados paranesőrtiszt, *Klobucar Vilmos* altábornagy honvédségi adlatus, *Zech Arnold* harti és schulzi báró tábornok, lovassági felügyelő, *Spaich* vezérkari százados, *Valentics Dániel* altábornagy, *Surinyár Mátyás* ezredes, dandárnok, *Borovicsényi Gyula* cs. kir. kamarás, ezredparancsnok és *Szmrecsányi Ödön* főhadnagy kiséretében és a „Nemzeti Szallodában" fog megszállni. — A szemlét a helybeli honvédőrség fölött f. hó 13-án délelőtt tartja meg és kiséretével még az nap tovább utazik.

Zenés mise. A helybeli zenekedvelők abból az alkalomból, hogy *Császka* György érsek e hó 11-én a bérmálást megelőzőleg misét mond, Bauer D. miséjét, nemkülönben egy Gregorion stylusban irt „Ecce sacerdost" fognak előadni zenekar kisérete mellett.

Kinevezés. *Schmausz* Endre főispán a *Willman* János lemondása folytán Baja város törvényhatóságánál üresedésbe jött tiszti mérnöki állásra *Rauschenberger* Ferencz okleveles mérnököt nevezte ki, ki állását e héten már el is foglalta.

Bucsubankett. *Polgár József* szabadkai kir. törvényszéki elnök, ki 10 napon át vizsgálta a bajai kir. járásbiróság ügymenetét, mult szombaton befejezte a vizsgálatot és a tapasztalt mintaszerü rend és pontosság felett a legteljesebb megelégedését fejezte ki. — Ezen alkalomból — mint már megirtuk — a birói és ügyvédi kar tiszteletére társas vacsorát rendezett a „Casinó" helyiségeiben, mely igen kedélyes lefolyásu volt és csak a hajnali órákban végződött. A közszeretetnek örvendő elnököt lelkes felköszöntőkben éltették, melyeknek sorát *Mayer* Károly kir. járásbiró, a járásbiróság vezetője nyitotta meg, ki birótársai nevében köszöntötte fel az elnököt. *Dr. Lemberger* Ármin az ügyvédi kar képviseletében emelt poharat az elnökre, ki hosszabb, lendületes válaszában utalt arra, hogy — mint volt ügyvéd is — mindenkor barátja az ügyvédségnek és irodalmi működésében is sikra szállt az ügyvédség jogos aspirácziói mellett, végül éltette az ügyvédi és a birói kart. *Dr. Hermann* Adolf, *Streliczky* Antal szabadkai kir. törvényszéki birót, ki mint vendég vett részt a banketten, és *Schnitzler* honvéd huszár századost éltette, *Dr. Valentin* Emil pedig *Vojnits* Dániel apát-plébánosra üritett poharat.

Elhunyt matróna. *Fölker* Gusztávot, a bajai fögymnasium tudós igazgatóját és a bajai czisztercita rendház főnökét súlyos csapás érte a héten. Édesanyja, *özv. Fölker Jakabné* szül. *Kisasszonydy Mária* úrasszony e hó 5-én a reggeli órákban 86 éves korában örök álomra hunyta le szemeit Pécsett. — A jobblétre szenderült tisztes matrónának gyászoló fiai a következő gyászjelentéssel tudatják az őket mélyen lesujtó halálesetet: „A jó Istennek legszentebb akaratában való megnyugvással, magas halával, — őszinte — mégis fájó szivvel tudatjuk édes anyánknak özv. Fölker Jakabné Kisasszonydy Mária — a vallásos anyák példaképének, a Szt. Ferenczrend terciánusának és több vallásos társulat tagjának — a szentségek ismételt ájtatos felvétele után — élete 86-ik évében, folyó évi junius hó 5-én reggel ½6 órakor bekövetkezett halálát. Porlandó teste a boldog feltámadásig a szigeti külvárosi temetőben — a családi sirboltban folyó hó 6-án délután ½6 órakor fog elhelyeztetni. Az engesztelő szt.-miseáldozat lelkiüdveért folyó hó 7-én reggel 8 órakor fog a Szt. Ferenczrendiek plébánia templomában az irgalmas Istennek bemutattatni. Pécsett, 1902. junius hó 5-én. Gyászoló fiaid". — A mélyen sujtott igazgató Úr gyászában lapunk is őszinte részvéttel osztozik.

A czéllövész társulat szokásos mulatságát ma megtartja.

Házasság. *Gyarmati* Emil helybeli gyógyszerész f. hó 15-én d. u. ½5 órakor vezeti oltár elé a bajai izr. templomban *Pollák* Bella úrhölgyet, *Pollák* Bernát borkereskedő kedves leányát.

Az egyházmegye köréből. A kalocsai érsek *Evetovics* János helybeli káplánt a bácsi plébániához adminisztrátorrá rendelte ki.

Eljegyzés. *Rude* Ignácz helybeli ékszerész jegyet váltott *Glässer* Emmy kisasszonynyal Budapestről.

Közgyülés. A „*Bajai Jótékony Leányegyesület*" f. hó 3-án rendkivüli közgyülést tartott, melyen *Schwarcz* Olga k. a. elnöki állásáról lemondott. A közgyülés elhatározta, hogy a lemondott elnököt, ki az egylet felvirágoztatása körül hervadhatlan érdemeket szerzett, disztaggá választja meg. Uj elnökké egyhangulag *Bruck* Jolán kisasszonyt, titkárrá *Szász* Óttót választották még, végül elhatározták, hogy közelebb nagyobb szabásu nyári mulatságot rendeznek.

Iskolai ünnepély. A bajai izr. polg. leányiskola tanulói új függönyt és Thóra-köpenyt készitettek az ifjusági templom számára, melyhez a szükséges pénzt gyüjtötték. Folyó hó 7-én nagyszámu vendégsereg jelenlétében adták át rendeltetésének, mely alkalommal *Kun* Lajos tanár mondott ünnepi beszédet, kiemelvén *R. Klauber* Teréz tanitónőt, kinek felügyelete alatt a munka készült és *Scheer* Bernát tanitót a munka tervezőjét.

A bajai helyi iparkiállitás feleslege. A bajai helyi iparkiállitás végrehajtó bizottsága f. hó 5-én *Dr. Hegedűs* Aladár elnöklésével ülést tartott, melynek egyedüli tárgyát a bajai ipartestület kérvénye feletti határozathozatal a kiállitási pénzmaradvány átengedése tárgyában képezte. A végrehajtó bizottság *id. Szutrély* Lipót inditványára egyhangulag elhatározta, miszerint a városi tanács ele azon javaslatot terjeszti, hogy a kiállitási pénzmaradvány az ipartestületnek kiadattassék, mert a maga részéről is osztja azon álláspontot, hogy az ipartestület — főleg az utóbbi időben rendezett szaktanfolyamok által — ipari czélokat követ.

Isten haragja. Kedden, e hó 3-án rettentő zivatar vonult el *Sükösd* község határa fölött, melynek — sajnos — emberélet is esett áldozatul. *Bujdosó* Ferencz sükösdi lakós még jóval a zivatar előtt kiment öcsesével és annak feleségével a határba. Mikor hazafelé voltak indulóba, a vihar teljes erővel kitört. Bujdosóéknak lehetetlen volt tovább menniök. Igy hát a kápolnánál levő terebélyes fa alá menekültek. Alig értek azonban a fa alá, vakitó villámsugár czikkázott le az égből, hatalmas dörgés rázkódtatta meg a levegőt és abban a pillanatban holtan terült el a földön Bujdosó Ferencz, a többiek pedig sulyos sérüléseket szenvedtek. Ugy találták őket ott a későbben arra haladó emberek.

A bajai kath. nőegylet f. hó I-sején tartott mulatságán a következő felülfizetések folytak be: Bende Imre, özv. Herczfeld Jakabné 20-20 koronát; Herczfeld Frigyes (Budapest), Mayer Károly, Stayer Gyuláné (Budapest), id. Szutrély Lipótné, ifj. Szutrély Lipótné, ifj. Szutrély Lipót, dr. Zalár István (Borsód) 10-10 koronát; id. Szutrély Lipót 9 koronát; Bodrogi Gyula, Hesser Gyuláné 6-6 koronát; Scherer Antalné 5 kor. 20 fillért; Czérnay Imréné, dr. Szabó Sándorné, dr. Lemberger Árminné, dr. Koller Imréné, Fischer Béláné, dr. Koller Imre, dr. Kuzman Oszkár, Morvay Imre és Latinovits Gyuláné 5-5 koronát; Kálmán Kolos, Mocsányi Károly (Budapest), özv. Klein Edéné, Mocsányi Ödönné (Budapest), Herczfeld Hedvig, dr. Hermann Adolf, Michitsch István, Weidinger Benőné, Müller Józsefné, Kollár Ernőné 4—4 koronát; Mikolics nővérek 3 kor. 20 fillért; Vojnits Dániel 3 kor. 40 fillért; Evetovics János, Hoffenreich Károly, Peplovszky Lászlóné, Schön Ödön, Pollák Lajos, Kollár Ágostonné, Goldreich mérnök 3—3 koronát; Somogyi Gyula, Fischer Emil 2 kor. 60 fillért—2 kor. 60 fillért; özv. Trapl Ferenczné, özv. Rosenberg Mórné, dr. Bérczy Albert, Pollák Illés, Pachner Oszkár, ifj. Tüske Jánosné, Rosenberg Emil, dr. Szirmai Vidor, Salgó Samu, Erdélyi Gyuláné, Koller Dezsőné, Bokor Oszkár, N. N., Matauschek Antal, dr. Horváth Győző (Kalocsa), Nágl Sándorné, Nágl Róza, Navratill Ede, Szupper Mihályné, Szücs Ödön, Szücs Géza, Fúró Géza, H. J., Dr. N. N., Kopeczki József 2-2 koronát; Fischoff Ignácz 1 kor. 60 fillért; Schier Vilmos 1 kor. 20 fillért; N. N., N. N., özv. Kassay Károlyné, Morvay Vilmosné, Bittermann Károly, Hesser Andor, Scherk Zoltán (B.-Almás), Ábrahám Sándor, Tüske János, dr. Fischhof Zsigmond, Őszi Béla 1-1 koronát; N. N. és N. N. 60-60 fillért. Az összes felülfizetés tehát kitesz: 319 kor. 20 fillért. Összes bevétel: 1537 kor. 40 fillér. Kiadás: 1077 kor. 40 fillér. Marad *tiszta jövedelem 460 korona.* A felülfizető t. hölgyeknek és uraknak hálás köszönetet mond jótékonyságukért ezuton is: *A bajai első kath. nőegylet elnöksége.*

Bűvész előadás. A „Központi Szálló" kerthelyiségében, tegnap szombaton az előnyösen ismert Carmellini bűvész és gondolatolvasó tartott érdekfeszitő előadást. Azok között a gondolatolvasók és illuzionisták közt, kik az utóbbi években megfordultak városunkban, Carmellini kétségkivül a legkiválóbb. Mig Cumberland és társai mintegy a természetfölötti képességet tüntetik föl, hogy mások gondolatait kitalálják és elrejtett tárgyakat megtalálnak, addig Carmellini ezt a ritka ügyességet szinte mellékes mutatványnak tekinti. Valóságos univerzális talentum, a szemfényvesztő mesterségekben és kézi ügyességben. Bűvész, szalonequilibrista, állathangutánzó és billiárd-művész egy személyben. Tegnapi estélyén nagy sikert aratott, ma este pedig még bővebb programmal lepi meg a közönséget; ezenkivül Hartmann billiárd tanárral egyetemben, ki 300 mülökést mutat be dákóval és Carmellini kézzel. A lapdák és golyók a párizsi Szt.-Martin-féle gyártmány. Erre a mai nyilvános fölléptére különösen fölhivjuk olvasóink figyelmét.

Első Leánykiházasitási Egylet m. sz. leány- és fiubiztositó intézet folyó évi május hóban 844 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 64785 K. 33 f. fizettetett ki. 1902 január 1-től május hó 31-ig beirt összes jutalékrészek száma 4831 és a kifizetett nászjutalékok összege 261,582 K. 17 f. — Részletes magyarázatot nyujt és felvételeket eszközöl a *Vezérügynökség, Baján, régi Fürdő-uteza 357-ik szám.*

A szabadkai szenzáczió. A belügyminiszter felfüggesztette Mamusich Lázár polgármestert, Tillmann Zoltán főszámvevőt, azonkivül fegyelmit rendelt el Jakobcsich Gyula tanácsos, Lyubibratich Kelemen pénzügyi tanácsos, Martyn Albert lovag és Kernyájszky Bogdán pénztári tisztek és Herczeg Lajos alkapitány ellen. A belügyminiszter határozata Szabadkán általános feltünést keltett, mivel ilyen tömeges mulasztásokra nem is gondoltak. Hir szerint a polgármester ellen 18, a főszámvevő ellen 22 vádpontot tartalmaz a belügyminiszteri határozat. Nemrég Mukics Simon képviselő vezetésével a belügyminiszternél küldöttség tisztelgett, amely a város népének panaszait előadta. Erre kormánybiztos ment Szabadkára s alaposan megvizsgálta a polgármesteri hivatal számadásait és könyveit. A belügyminiszter elé terjesztett jegyzőkönyv alapján történt meg aztán a felfüggesztés.

Betörések. *Marosánszky Nándor, Sándor György, özv. Haska Nándorné, özv. Radicsevics Mátyásné, Csókás Gábor* bajai, *Csáki János, Bárdos Mihály, Aranyos István Béni és Szabó Ferencz* szeremlei lakósoknak a bajai határban levő szőlőházaik mult hó második felében feltörettek és azokból több apró ingóság lopatott el. Matkovics külőrvezető Ulakity mezőőrrel folytatott puhatolás után az ellopott tárgyak nagyobb részét *Gyurákovits András és Szepesik Mihály* bajai lakosoknál megtalálta, kik az ingóságokat önként átadták. Ellenök a vizsgálat folyamatba tétetett.

Családi viszály. *Lakatos Sándor* mult év május havában esküdött örök hüséget *Kolompár Idának*, de ezen tettét megbánta és *Odor Katiczával* közös háztartásba lépett, amit anyósa *Kolompár Ferenczné* Lakatosnak nem tudott megbocsátani, miért is agyonszúrással fenyegette Lakatost, ha nejét, Kolompár Idát vissza nem fogadja. E hó 1-én a Hangász-utczában találkozott a vő és az anyós, mikor is egymással összevesztek. Lakatos revolvert szegzett anyósának, hogy agyon lőjje. Az anyós azonban elkapta a vő kezét és többek segélyével lefegyverezte és elverték. Kolompár Ferenczné Lakatos Sándor ellen szándékos emberölés kisérlete miatt feljelentést tett, Lakatos viszonvádat emelt anyósa ellen, életveszélyes fenyegetés czimén.

Nyilvános köszönet.

A *bajai első kath. Nőegylet elnöksége* hálás köszönetét fejezi ki az általa rendezett nyári mulatság női és férfi rendezőinek szives fáradozásukért; valamint: *Dr. Alföldy Lajosné, Bittermann Károlyné, Dr. Bernhart Jánosné, Dr. Koller Imréné, Dr. Nikolausz Béláné, Szaday Kálmánné, Dr. Makray László né, ifj. Szutrély Lipótné, ifj. Tüske Jánosné* úrnőknek és *Törley József, Allaga István, Hübner József, Pollermann Bertalan* uraknak, kik különféle adományaikkal nagyban előmozditották a jótékonyczél sikerét.

Nyilttér*)

ELVESZETT

a kath. nőegylet nyári mulatságán egy rózsaszinü szallaggal ellátott, fehér áttört **selyem legyező** arany pillangókkal.

A megtaláló kéretik, hogy azt küldje be a **„Bajai Hirlap“** kiadóhivatalához.

(*E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

6997. és 7056. sz.
tkv. 1902.

Ujabbi árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Hesser Gyula** bajai ügyvéd által képviselt **Magy. kir. állami kincstárnak, Agatity Lukács, Zsulyné Agatity Enicza, Vaityné Agatity Julianna és Agatity Józsefné** végrehajtást szenvedők ellen 1254 kor. 84 fill. tőke s ennek 1900 évi április hó 21-ik napjától járó 5% kamata és ez ideig 396 kor. 18 fill. költségben megállapitott költségeknek kielégitése miatti ügyében a szabadkai kir. törvényszék területén levő a bajai 556. sz. betétben Agalits Lukács (nős Agatity Mandával) Zsulyné szül. Agatity Enicza, Vaityné szül. Agatity Julianna és Agatity József kiskoru nevén felvett A I. 1—2 sorsz. 764 és 765. hrsz. 430. ö. i. ház, udvar és kertre (Homokváros, Vámutcza) 3672 korona kikiálltási árban a beadott utóajánlat folytán a bajai telekkönyvi hatóság árverési helyiségében **1902. évi julius hó 15-ik napjának d. u. 3 órakor ujabbi birói** végrehajtási árverés alá fog bocsájtatni azzal, hogy az utóajánlat tevő által beigért 450 koronánál alább nem fog eladatni.

Venni szándékozók kivéve az utóajánlat tevőt tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben v. ovadékképesnek nyilvánitott értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a biróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállitott elismervényt átszolgáltatni.

Baján, 1902. évi május hó 17-én.

A kir. tkvi hatóság.

Romátka
kir. albiró.

3)

WILHELM-féle
antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungsthee
VÉRTISZTITÓ THEA
Wilhelm Ferencz gyógyszerész cs. és kir. udvari szállitótól
Neunkirchenben Alsó-Ausztriában
minden gyógyszertárban egész csomagokban
2 koronáért kapható.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év ó'a megbizhatóbedörzsölésül alkalmaztatik **köszvénynél, csúznál** és **meghüléseknél.**
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti **üvegeket** dobozokban a **„Horgony“** védjegygyel és a **„Richter“** czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**
Richter F. Ad. és társa.
csász. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

Eladó könyvtár.

Egy 50 kötetből álló könyvtár, mely több díszkötésű kötetett is tartalmaz:

jutányos áron eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Le Griffon

valódi franczia

szivarkapapir és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

220. ügyszám.
1902.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bajai királyi közjegyző ezennel közhirré teszem, hogy **Weisz Samu** bajai, **Rubinstein Jakab** budapesti lakósok megkeresése folytán s általuk a bajai vasuti állomástól szólló paritással átadandó (52) Ötvenkettő wagon buza-szalmát, (10) tiz wagon zab-szalmát és (7) hét wagon rozsszalmát az **1902. évi junius hó 9-ik napján d. u. 3 órakor** irodámban megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett el fogok adni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt, a szalma mustrák pedig az árverés napján irodámban megtekinthetők.

Baja, 1902. évi junius hó 3.

BODROGI GYULA
kir. közjegyző.

LEGSZEBB
bérmálási ajándékok
nagy választékban és rendkivüli **olcsó árban** kaphatók
Szeile Ferencz
ékszerész és aranyművesnél Baján
Erzsébet királyné-utcza 364. sz.
(Kobelrausch-féle ház).

Hirdetmény.

A bajai ipartestületi hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja jogérvényesen megalakult, müködését f. évi junius hó 1-én megkezdette.

A hivatalos órák vasárnaponként 8—12 óráig tartatnak, mely időben a felek az igazgatósággal kölcsön vétel és részvényjegyzési avagy betét ügyben érintkezhetnek.

Egy részvényjegy értéke 50 koronában van megállapitva, mely összeg havi 2 korona, esetleg tetszés szerinti nagyobb összegben fizethető a szövetkezet pénztárába.

Betétek bárkitől 4½% mellett elfogadtatnak és kezeltetnek.

Ujonnan belépő tagok minden délelőtt az ipartestület jegyzői hivatalában, illetőleg a szövetkezetben jelentkezhetnek.

A hitelszövetkezet pénztárából csak tagok tarthatnak igényt kölcsönre.

A kölcsön harominfelé 1. váltóra 2. közönséges kötelezvényre kezesség mellett, vagy ingatlan jelzálogra telekkönyvi bekebelezéssel 7% mellett, minden mellék dij nélkül, hosszabb illetve 3-tól 20 évi lejáratu tőke kamat törlesztéssel kötelezvényre előnyösebb feltételek mellett.

Mindezeket az alapitó és ugy jövőben belépő tagokkal közöljük s felhivjuk egyuttal az üdvös és humánus intézmény támogatására.

Baján, 1902. évi junius hó 5-én.

Bajai ipartestületi hitelszövetkezet
mint az Országos központi hitelszövetkezet tagjának
igazgatósága.

BANK- ÉS VÁLTÓÜZLET
GRAUAUG J. LIPÓT
BAJA.
DRESCHER GYULA-FÉLE HÁZBAN.

Eszközöl előnyös feltételek mellett:

Váltóleszámitolásokat. Jelzálog-kölcsönöket.

Tőzsdei megbizásokat.

Váltó- és utalvány beszedéseket.

Előleget nyujt értékpapirokra.

Szelvény-beváltás.

Értékpapirok, sorsjegyek, bel- és külföldi pénznemek **vétele és eladása.**

Osztálysorsjegyek eladása.

Élet-, tűz-, jég-, baleset- és szállitmány-biztositások a legolcsóbb dijtételek mellett eszközöltetnek.

Az **árúosztály** már ez idő szerint elfogad megbizásokat és eszközöl kötéseket a jövő idényü **pirszén-szállitásokra.**

Nyomatott Kazal József könyvnyomdájában Baján.

Főtisztelendő

CSÁSZKA GYÖRGY

kalocsai és bácsi érsek úr Ő Excellentiája tiszteletére bérmaútja alkalmából

1902. junius hó 10., 11. és 12-én rendezendő

ÜNNEPÉLYEK SOROZATA:

I. **Junius 10-én** Ő Nagyméltóságának fogadása Szabadkán a vasúti pályaháznál 6 tagu küldöttség által. (A küldöttség Ő Nagyméltósága elé a délelőtt ½ 11 órakor induló vonattal utazik Szabadkára.)

II. **Junius 10-én délután 3 órakor** kivonulás a vasuti pályaházhoz a városházától indulva a B. Eötvös és a Granátos utczákon, a Kisvásártéren és a Szegedi-úton. (A kivonulás a következő rendben történik: a menetet két városi lovashajdú nyitja meg, ezt követi a lovas bandérium, ez után sorakozik a tüzoltó-egylet teljes díszben az egyesületi zenekarral s a kath. legény-egyesület zászló alatt; következnek a díszfogatok, elöl a városi hatóság és a fogadtatási ünnepélyre meghívott testületek képviselőinek fogatai, — utánok tetszés szerinti rendben a magán fogatok.

A bandérium kettős sorban a szegedi uton a sétatér előtt foglal állást, a tüzoltó-egyesület és a kath. legény-egylet a vasuti hozzájáró uton és a pályaház előtt lévő téren helyezkedik el, a hatósági és testületi képviselők pedig a perronon csoportosulnak. A dísz- és magán-fogatok a pályaház főbejárójától kezdve, a vasuti raktár felé a pályaudvarban sorakoznak, elöl a négyes-hátrább a kettős-díszfogatok, s ezek után a magán-fogatok).

III. **Junius 10-én délután 4 órakor** Ő Nagyméltósága a vasuti pályaházba megérkezvén, őt a város nevében a város polgármestere üdvözli és bemutatja a hatóság, valamint az elfogadásra kivonult más testületek képviselőit. (A vonat megérkeztét mozsárlövések jelzik.)

IV. A polgármester úr üdvözlő beszéde után a díszmenet a tüzoltó-egyesületi zenekar indulója mellett ugyanazon uton, melyen a kivonulás történt, a városba, a plébánia templom elé vonul a következő sorrendben:

1. a díszbandérium;
2. a tüzoltó-egysület zenekarával;
3. a kath. legény-egyesület;
4. a rendőrkapitány fogata;
5. Ő Nagyméltósága fogata;
6. a vendégek, a városi hatóság és a fogadásra kivonult más testületek képviselőinek fogatai;
7. a magánfogatok tetszés szerinti rendben, de egymástól megfelelő távolságban.

A díszmenetnek a plebánia térre érkeztével a díszbandérium egyes sorban a Gróf Zichy Bódog-tér baloldalán a cziszterczi rendháztól kezdve a Milassin, a Drescher-féle házak és a Casino előtt sorakozik, Ő Excellentiájának a templomba bemenete után pedig a zárda-utczán nyomban eltávozik.

A tüzoltó-egyesület a templom és a plébánia-lak között foglal állást a templom főbejárójától sorfalat képezve a plébánia-lak ajtajáig.

A kath. legény-egyesület a plebániai téren a cziszterczi rendház előtt helyezkedik el.

A dísz- és magánfogatok a templom főbejárata előtt állnak meg, s leszállás után a Gr. Zichy Bódog-tér jobb oldalán a B. Eötvös-utczán, a városháza felé, a városi rendőrség által e végből nyitva tartandó uton nyomban eltávoznak. A rendelkezésre visszatartandó fogatok állomás helyéül a templom mögött levő tér és az iskola-utcza jelöltetik ki.

Hatóságok, egyesületek és más testületek, a plebánia és a templom előtti térségen, a Gróf Zichy Bódog-tér északi oldalán és a cziszterczi rendház előtt, az állami tanitóképző intézet

és a városi polgári iskola növendékei ezen intézetek előtt, a többi tanuló ifjúság pedig a Báró Eötvös József utcza (Központi vendéglőtől Haynald utczáig) nyugoti házsorán valamint a Bódogtér nyugoti házsorán helyezkednek el.

A templom főbejáratánál és lépcsőzetén kettős sorban fehérbe öltözött leánykák foglalnak állást, kezökben virágkosárkákkal. Ő Nagyméltóságának és kiséretének a templomból kivonulása előtt pedig a templom főbejáratától a plebánia laképületig vezető úton helyezkednek el kettős sorban.

V. Ő Excellentiáját a templom főbejáratánál a város apátplebánossa üdvözli. A templomból Ő Excellentiája a plebániára, lakosztályába vonul s a patronatus képviseletében a városi tanács, a r. kath. papság, a hatóságok, egyesületek és más testületek tisztelgését fogadja.

(A tisztelgésre jelentkezett küldöttségek a tisztelgés sorrendjéről külön értesítést nyernek. Gyülekezés a plebánián.)

VI. **Junius 11-én a reggeli órákban** bérmálás, **délután** Ő Excellentiája a lövőkertet látogatja meg.

VII. **Junius hó 11-én este ½ 9 órakor** szerenád. (Gyülekezés este fél 8 órakor a Szent-Háromság téren honnan lámpionok kiosztása után a menetben résztvevők a kölcsönös segélyző egyleti ház elé vonulnak és sorakoznak.)

A menet a legényegyesületi dalárda és a tüzoltó-egyesületi zenekar kiséretében zene-szó mellett a kölcsönös segélyző egyleti háztól a „Szentháromság" szobrát megkerülve, a kivilágitott főtér- és B. Eötvös utczán vonul a r. kath. plebánia-lak elé, a hol a kath. legényegyleti dalárda énekel. — A dalárda elhangzása után *Bocskay Kristóf úr*, állami tanítóképezdei tanár, a kath. legényegylet világi elnöke Ő Nagyméltóságát a város közönsége nevében üdvözli. A szerenád befejeztével a menet a tüzoltó-egyesületi zenekar indulója mellett kettős sorban a cziszterczi rendház felé kanyarodva, a kivilágitott „Zárda"- és „Ferencz" utczákon a főtérre vonul vissza, s ott a lámpionokat kioltja.

VIII. **Junius 12-én a reggeli órákban** bérmálás.

IX. **Junius 12-én délután fél 1 órakor** Ő Excellentiája a vasuti pályaházhoz vonul ki, s **az 1 óra 15 perczkor** induló vonattal elutazik. (A kivonulásban Ő Excellentiája kiséretében részt vesznek a városi hatóság, az egyesületek képviselői, valamint a bandérium, a tüzoltó-egyesület zenekarával, a kath. legény-egyesület a bevonulásra nézve megállapított sorrendben. A dísz-fogatok a városháza előtt **déli 12 órakor** gyülekeznek, s az indulás is ugyanakkor onnan történik, a plebánia előtt azonban a menet megáll, s csatlakozik Ő Excellentiája kiséretéhez.

Vonatra szállás előtt a város polgármestere a város nevében bucsu beszédet intéz Ő Excellentiájához, a fogadó küldöttség pedig Zomborig elkiséri Ő Nagyméltóságát.

Baján, a rendező bizottságnak 1902. junius hó 2-án tartott üléséből.

Dr. HEGEDŰS ALADÁR

polgármester,

mint a rendező bizottság elnöke

Kazal József könyvnyomdája Bajan.